

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

VŨ CHÍ CÔNG

**GIẢI PHÁP THÚC ĐẨY PHÁT TRIỂN SẢN XUẤT
NÔNG NGHIỆP HÀNG HOÁ TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN HIỆP HOÀ - TỈNH BẮC GIANG**

Chuyên ngành: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP
Mã số: 60.31.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. ĐOÀN QUANG THIỆU

THÁI NGUYÊN - 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan, số liệu và kết quả nghiên cứu trình bày trong luận văn này là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 5 năm 2012

Tác giả

Vũ Chí Công

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới TS. Đoàn Quang Thiệu, người đã tận tình giúp đỡ, hướng dẫn tôi trong suốt thời gian thực hiện đề tài, cũng như trong quá trình hoàn chỉnh luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin chân thành cảm ơn các thầy cô giáo Phòng QLĐT Sau Đại học; Khoa Kinh tế (Trường Đại học Kinh tế & QTKD - Đại học Thái Nguyên); Huyện ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân, Phòng Nông Nghiệp & PTNT, Chi cục Thống kê, Phòng Tài chính & Kế hoạch, Phòng Tài nguyên Môi trường, Phòng Lao động - TBXH, Trạm Khí tượng - Thủy văn huyện Hiệp Hoà, tỉnh Bắc Giang; UBND các xã, thị trấn và bà con nông dân huyện Hiệp Hoà (tỉnh Bắc Giang); Các bạn bè, đồng nghiệp, gia đình và người thân đã nhiệt tình giúp đỡ tôi trong thời gian thực hiện đề tài và hoàn chỉnh luận văn tốt nghiệp.

Thái Nguyên, tháng 5 năm 2012

Tác giả

Vũ Chí Công

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH	viii
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của luận văn	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của luận văn	4
5. Bố cục của luận văn	4
CHƯƠNG I: TỔNG QUAN TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	5
1.1. Cơ sở lý luận và thực tiễn về thúc đẩy phát triển sản xuất nông nghiệp hàng hoá	5
1.1.1. Cơ sở lý luận về phát triển sản xuất nông nghiệp hàng hoá	5
1.1.2. Cơ sở thực tiễn	22
1.2. Phương pháp nghiên cứu.....	37
1.2.1. Các câu hỏi đặt ra mà đề tài cần giải quyết.....	37
1.2.2. Chọn địa điểm và phương pháp nghiên cứu	37
1.2.3. Hệ thống chỉ tiêu phân tích	40
CHƯƠNG II: THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN SẢN XUẤT NÔNG NGHIỆP HÀNG HOÁ TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN HIỆP HOÀ TỈNH BẮC GIANG.....	42
2.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế, xã hội của huyện Hiệp Hoà	42

2.1.1. Đặc điểm tự nhiên huyện Hiệp Hoà.....	42
2.1.2. Đặc điểm kinh tế xã hội	45
2.1.3. Những lợi thế và hạn chế đối với phát triển sản xuất nông nghiệp hàng hoá của huyện Hiệp Hoà	49
2.2. Thực trạng phát triển sản xuất nông nghiệp hàng hóa ở huyện Hiệp Hoà.....	52
2.2.1. Kết quả sản xuất ngành nông nghiệp	52
2.2.2. Thực trạng phát triển sản xuất nông nghiệp hàng hoá ở huyện Hiệp Hoà.....	53
2.2.3. Thực trạng và các loại hình tổ chức sản xuất.....	64
2.3. Đánh giá thực trạng tình hình phát triển sản xuất nông nghiệp hàng hoá trên địa bàn huyện Hiệp Hoà.....	71
2.3.1. Kết quả đạt được	71
2.3.2. Những hạn chế, tồn tại	72
CHƯƠNG 3: GIẢI PHÁP THỨC ĐẨY PHÁT TRIỂN SẢN XUẤT NÔNG NGHIỆP HÀNG HOÁ TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN HIỆP HOÀ TỈNH BẮC GIANG	73
3.1. Một số quan điểm chủ yếu	73
3.1.1. Phát triển nền sản xuất nông nghiệp hàng hoá một cách bền vững nhằm khai thác có hiệu quả tiềm năng, lợi thế từng vùng trên địa bàn huyện	73
3.1.2. Phát triển nền sản xuất nông nghiệp hàng hoá phải gắn với quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế trong thời kỳ công nghiệp hoá, hiện đại hoá và hội nhập quốc tế.....	74
3.1.3. Thúc đẩy phát triển sản xuất nông nghiệp hàng hoá phải gắn liền với xây dựng nông thôn mới và bảo vệ môi trường bền vững.....	76

3.1.4. Thúc đẩy phát triển sản xuất nông nghiệp hàng hoá phải có sự điều hành, quản lý của Nhà nước.....	76
3.2. Định hướng, mục tiêu và giải pháp chủ yếu nhằm phát triển nông nghiệp theo hướng sản xuất hàng hoá ở huyện Hiệp Hoà đến năm 2020.....	77
3.2.1. Định hướng, mục tiêu.....	77
3.2.2. Các giải pháp chủ yếu	80
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	88
I. Kết luận.....	88
II. Kiến nghị	90
TÀI LIỆU THAM KHẢO	91
PHỤ LỤC.....	93

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU CHỮ VIẾT TẮT

AFTA	Khu vực mậu dịch tự do ASEAN
AFEC	Diễn đàn hợp tác kinh tế Châu á - Thái Bình Dương
BVTV	Bảo vệ thực vật
BQ	Bình quân
CNH - HĐH	Công nghiệp hòa - hiện đại hóa
GCN KTTT	Giấy chứng nhận kinh tế trang trại
HTX	Hợp tác xã
KTQD	Kinh tế quốc dân
KHCN	Khoa học công nghệ
NTTS	Nuôi trồng thủy sản
UBND	Ủy ban nhân dân
SP	Sản phẩm
SX	Sản xuất
XHCN	Xã hội chủ nghĩa
WTO	Tổ chức thương mại Thế giới

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng 2.1. Hiện trạng sử dụng đất đai của huyện Hiệp Hoà năm 2010	43
Bảng 2.2. Giá trị sản xuất, Cơ cấu giá trị sản xuất của ngành nông lâm thủy sản huyện Hiệp Hoà giai đoạn 2005 - 2010.....	52
Biểu 2.3. Cơ cấu diện tích gieo trồng huyện Hiệp Hoà giai đoạn 2005 - 2010.....	54
Biểu 2.4. Diện tích, năng suất cây lúa của huyện Hiệp Hoà	56
Biểu 2.5. Diện tích, năng suất, sản lượng một số cây trồng chính huyện Hiệp Hoà giai đoạn 2005 - 2010.....	57
Biểu 2.6. Diện tích, năng suất, sản lượng một số cây ăn quả huyện Hiệp Hoà giai đoạn 2005 - 2010.....	59
Biểu 2.7. Số lượng đàn gia súc, gia cầm của huyện Hiệp Hoà giai đoạn 2005 - 2010	60
Bảng 2.8. Tổng hợp tình hình nhân khẩu, lao động và trình độ lao động của các hộ điều tra.....	67
Biểu 2.9. Tổng hợp quy mô sản xuất của các hộ điều tra.....	67
Biểu 2.10. Tổng hợp tình hình sản xuất kinh doanh của các hộ điều tra	68
Bảng 2.11. Tổng hợp tình hình thu - chi tài chính và tài sản của các hộ điều tra.....	69
Bảng 2.12. Cơ cấu hộ nông dân theo quy mô hàng hoá của các xã điều tra năm 2011	69

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 2.1. Bản đồ hành chính huyện Hiệp Hoà, tỉnh Bắc Giang	42
Hình 2.3. Cơ cấu sử dụng đất huyện Hiệp Hoà năm 2010	44
Hình 2.4. Cơ cấu lao động phân theo ngành kinh tế	47

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài

Hiện nay nước ta trong hơn 20 năm đổi mới, thực hiện CNH - HĐH đất nước. Trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế ngày càng sâu, rộng. Đảng và Nhà nước đã ban hành rất nhiều chính sách Nông nghiệp và nông thôn; các chính sách được đặt ra đều nhằm thúc đẩy để chuyển từ nền kinh tế kế hoạch hoá tập trung quan liêu bao cấp sang nền kinh tế thị trường trong nông nghiệp, nông thôn hướng tới mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh.

Phát triển sản xuất nông nghiệp hàng hoá là một định hướng đúng đắn trong quá trình phát triển kinh tế hiện nay của nước ta. Nước ta vốn là một nước nông nghiệp, sản xuất dựa trên cơ sở kỹ thuật lạc hậu, thủ công, sản xuất công nghiệp chưa phát triển. Từ năm 1960 - 1990, nông nghiệp nước ta là một nước tự cấp, tự túc, dưới cơ chế tập trung quan liêu bao cấp, sản xuất nông nghiệp chủ yếu sản xuất lương thực. Tuy lấy lương thực là mục tiêu chủ yếu, nhưng hàng năm vẫn phải nhập khẩu từ 0,5 - 1 triệu tấn lương thực, các sản phẩm cây nông nghiệp, cây công nghiệp, cây lương thực, chăn nuôi phát triển chậm nên đời sống của nhân dân còn nhiều khó khăn. Trước thực trạng đó, tháng 4/1988 Bộ Chính trị đã ban hành Nghị quyết 10 về “đổi mới quản lý nông nghiệp” với nội dung quan trọng nhất là thừa nhận hộ nông dân là đơn vị tự chủ sản xuất trong nông nghiệp; đây là động lực to lớn cho sự phát triển nông nghiệp - nông thôn Việt Nam. Những năm đổi mới cơ chế trong sản xuất nông nghiệp và phát triển nông thôn đã đạt được những thành tựu đáng kể: Tốc độ tăng trưởng nông nghiệp đạt từ 4 - 4,5 triệu tấn, vươn lên đứng thứ 2 thế giới. Các mặt hàng cà phê, cao su, chè, điều, tiêu... xuất khẩu đều có được vị thế trên thị trường quốc tế. Đời sống của nhân dân được cải thiện, bộ mặt nông thôn có thay đổi rõ rệt. Sự phát triển nông nghiệp ở nước ta đặt trong sự phát triển kinh tế nói chung và nông nghiệp nói riêng của khu vực và thế giới; đặc biệt khi chúng ta đã tham gia thực hiện AFTA, tham gia APEC và gia